

Wydziały i inne jednostki > Jednostki międzywydziałowe > Międzywydziałowe Studium Języków Obcych > Studenci I-go roku > Egzamin eksternistyczny z j. łacińskiego

Egzamin eksternistyczny z j. łacińskiego

Zakres materiału do egzaminu eksternistycznego z języka łacińskiego (poziom podstawowy, studia jednolite magisterskie lub licencjackie zawodowe I, II stopnia):

Wymagana jest praktyczna umiejętność określania form, występujących w tekście egzaminacyjnym; ma ona na celu uzasadnienie tłumaczenia. Należy zwrócić szczególną uwagę na te elementy teorii gramatycznej, które mówią o sposobie tłumaczenia poszczególnych typów form na język polski. W przypadku składni nie występujących w języku polskim należy znać teorię dotyczącą elementów składowych składni i sposobu (lub możliwych sposobów) jej przekładu na język polski. Wymagane jest tłumaczenie możliwie bliskie tekstowi oryginalnemu, jednak z zachowaniem zasad poprawnego języka polskiego (nie wymaga się literackiego przekładu).

I. Umiejętność poprawnego czytania i akcentowania.

II. Fleksja:

1. Deklinacje I-V.
2. Odmiana czasowników regularnych we wszystkich czasach, trybach i stronach (tryby: oznajmujący *indicativus*, rozkazujący *imperativus*, łączący *coniunctivus*; czasy: teraźniejszy *praesens*, przeszły niedokonany *imperfectum*, przyszły I *futurum I*, przeszły dokonany *perfectum*, zaprzeczony *plusquamperfectum*, przyszły II *futurum II*; strony: czynna *actiui* i bierna *passiui*).
3. Odmiana czasowników nieregularnych i złożzeń z nimi (jeśli takie tworzą) we wszystkich wyżej wymienionych trybach, czasach i stronach. Szczególnie: *sum, esse, fui* (wraz ze złożeniami, np. *possum, prosum*), czasowniki kon. III zakończone na *-io* (np. *facio, accipio*); *fero, ferre, tuli, latum* (wraz ze złożeniami, np. *affero*), *eo, ire, ii, itum* (wraz ze złożeniami, np. *abeo*), *volo, velle, volui; nolo, nolle, nolui; malo, malle, malui*.
4. Odmiana czasowników z grup: *verba deponentia et semideponentia* w tym szczególnie *fio, fieri, factus sum, verba defectiva i impersonalia*.
5. Odmiana zaimków: osobowych, dzierżawczych, wskazujących, nieokreślonych; także z uwzględnieniem przymiotników zaimkowych.
6. Tworzenie i odmiana imiesłówów (*participia*).
7. *Gerundium*.
8. Bezokoliczniki w języku łacińskim (*praesentis, perfecti i futuri* w obu stronach) oraz ich możliwe funkcje w zdaniu.
9. Stopniowanie przymiotników (regularne, nieregularne, opisowe). Tworzenie przysłówków od przymiotników w sposób regularny. Stopniowanie przysłówków.
10. Liczebniki główne i porządkowe.

III. Składnia:

1. Struktura zdania pojedynczego. Części zdania i odpowiadające im części mowy. Metoda analizy zdania pojedynczego (orzeczenie, podmiot, grupowanie wyrazów według związków zgody, przydawki, związek rządu - rekcja czasownika, dopełnienia w tym szczególnie dopełnienie bliższe, okoliczniki).
2. Orzeczenie imienne (złożone). *Dativus possessivus, ablativus temporis, ablativus instrumentalis*.
4. *Genetivus partitivus, ablativus comparationis*.
5. *Accusativus duplex, nominativus duplex*.
6. *Accusativus cum infinitivo, nominativus cum infinitivo*.
7. *Participium coniunctum*.

8. Koniugacja omowna czynna i bierna (coniugatio periphrastica activa et passiva).
9. Ablativus absolutus.
10. Funkcja znaczeniowa (semantyczna) trybu coniunctivus.
11. Coniunctivus występujący dla zaznaczenia podrzędności zdaniowej (zasada consecutio temporum). Zdania pytające zależne. Zdania pytające rozłączne.
12. Podstawowe typy zdań podrzędnych (ze szczególnym uwzględnieniem zdań podrzędnych wymagających trybu coniunctivus):
 - a) zdania ze spójnikiem ut,
 - b) zdania ze spójnikiem cum,
 - c) zdania warunkowe i okresy warunkowe (spójniki si, nisi, sin),
 - d) zdania ze spójnikami quod oraz quin,
 - d) inne spójniki zdań przyczynowych,
 - e) inne spójniki zdań przyzwolonych,
 - f) inne spójniki zdań czasowych.

[Przykładowy tekst egzaminacyjny](#)